આ પ્રાચીન વાદ્ય

મલયાલમ કવિ **ઓ.એન.વી. કુરુપ**

અંગ્રેજી સંપાદન એ.જે.થોમસ

ગુજરાતી અનુવાદ અશોક ચાવડા

આ પ્રાચીન વાદ્ય

અંદરના ઉપરણા પરના ચિત્રમાં ભગવાન બુદ્ધની માતા માયારાણીને આવેલા સ્વપ્નનું અર્થઘટન રાજા શુદ્ધોધનને કહી સંભળાવતા ત્રણ પંડિતોને આલેખતા શિલ્પની પ્રતિકૃતિ જોવા મળે છે. ચિત્રના નીચેના ભાગમાં પંડિતોના અર્થઘટનને નોંધી લેતો લહિયો નજરે પડે છે. ભારતમાં લેખનકલા અંગેનું આ કદાચ પ્રાચીનતમ ચિત્રાંકન છે.

નાગાર્જુનકોન્ડા (ઈશુની બીજી સદીનું) નું શિલ્પ

નેશનલ મ્યુઝિયમ, નવી દિલ્હીના સૌજન્યથી.

આ પ્રાચીન વાદ્ય

મલયાલમ

ઓ.એન.વી. કુરુપ

અંગ્રેજી સંપાદન

એ.જે.થોમસ

ગુજરાતી અનુવાદ

અશોક ચાવડા

સાહિત્ય અકાદેમી

Aa Prachin Vadya : Gujarati translation of Ashok Chavda of *This Ancient Lyre*, selected poems by ONV Kurup, edited and translated from Malayalam into English by A.J. Thomas, Sahitya Akademi, New Delhi (2021), Rs.260/-

Copyright © Sahitya Akademi 2021

Ashok Chavda – : Translator

Genre: Poetry

Published by Sahitya Akademi

First published: 2021

ISBN : 978-93-89778-66-3

Rs 260

All rights reserved. No part of this book may be reproduced or utilized in any form or by any means, electronic or mechanical including photocopying, recording or by any information storage and retrival system, without permission in writing from Sahitya Akademi.

SAHITYA AKADEMI
Head Office: Rabindra Bhavan, 35, Ferozeshah Road, New Delhi 110 001
secretary@sahitya-akademi.gov.in, 011-23386626/27/28
Sales Office: 'Swati', Mandir Marg, New Delhi 110 001
sales@sahitya-akademi.gov.in | 011-23745297, 23364204
Kolkata: 4, D.L. Khan Road, Kolkata 700 025
rs.rok@sahitya-akademi.gov.in, 033-2419-1683/ 2419-1706
Chennai: Guna Building Complex (II floor), 443, (304) Anna Salai Teynampet Chennai 600 018
chennaioffice@sahitya-akademi.gov.in, 044-24311741
Mumbai: 172, Mumbai Marathi Grantha Sangrahalaya Marg, Dadar (E), Mumbai 400014
rs.rom@sahitya-akademi.gov.in, 022-224135744/24131948
Bengaluru: Central College Campus, Dr. B.R. Ambedkar Veedhi Bengaluru 560 001
rs.rob@sahitya-akademi.gov.in, 080-22245152, 22130870

Typeset by Sanjay Makwana | Printed by India Printing Works, Mumbai

Website: http://www.sahitya-akademi.gov.in

:: અનુક્રમ ::

- **પ્રાસ્તાવિક** - યુ. આર. અનંતમૂર્તિ ix
- **એક કવિનું વસિયતનામું** - ઓ.એન.વી. કુરુપ xv
- **અંગ્રેજી સંપાદકની નોંધ** - એ.જે. થોમસ xxiii
- **ગુજરાતી અનુવાદકની નોંધ** - ડૉ. અશોક ચાવડા xlix

- **વિભાગ-૧ : હૃદયવીણા**

1. આ પ્રાચીન વાદ્ય 3
2. ઊર્મિગાન 7
3. હું ઝંખું કેટલું 8
4. છીએ પ્રાચીન આપણે 10
5. રાતની રેલગાડીમાં 15
6. મેઘબિંદુઓ 16
7. એક વખત 18
8. સંદેશ 20
9. છૂટાંછવાયાં વાદળો 22

- **વિભાગ-2 : મૃત્યુગીત અને સ્તુતિ**

10. ધરતીમાતાનું મૃત્યુગીત 29
11. સૂરજની સ્તુતિ 35

- **વિભાગ-૩ : સાંભળ! દુનિયા**

12. ઓ કાળા સૂરજ 43
13. આફ્રિકા 47

14. માઈકેન્જલો, માફ કર 50
15. નૌકાને 53
16. કાબુલ 56
17. જીવનવૃક્ષ 58
18. તાનિયાની રોજનીશી 61
19. ‘સ્પાસિબા’ 62
20. આ તુલિપ - મારું હૃદય 64
21. યેવત્સુશેન્કોને 68
22. યાસન્યા પોલ્યાના 70
23. કબૂતરોનો બેલી 73
24. છેલ્લું પક્ષી 75

• **વિભાગ-૪ : રંગછટા અને ગણગણાટ**

25. ભજન 81
26. અગ્નિ 83
27. પથ્થરો 85
28. મીઠું 87
29. કપોતફૂલ 88
30. આંબળાનું ફૂલ 89
31. ભૈરવનું ડમરું 90
32. વાયદેસર જમીન 92
33. રણયોદ્ધો 93
34. ઓ કાળા નાવિક 95
35. ઘરો 97
36. તડીપાર 101
37. મીઠાનાં ગાંગડાં 105
38. તૂટેલી બંગડીઓ 107
39. મૃત્યુ અને પર્યંત 108
40. કોને કહું હું આવજો 111
41. ચાર વાગ્યાનાં પુષ્પો 114

42. અમરપંખી 119
43. જેમણે ખોયું છે અમૃત 121
44. મેં કર્યો નહીં એમને પૂરો પ્રેમ 122
45. આંતરિક એકોક્તિ 124
46. એપ્રિલ, તું છે ભલો 127
47. ઠંડી 128
48. ક્ષણગંભુર, અલબત્ત 130
49. પાટાઓ 131
50. મારાં જૂનાં સ્કૂલટીચર 133
51. ગામ-ચારણની વ્યથા 135
52. જંગલમાં 137
53. બહેન 139
54. માટીનાં ઘડાં 142
55. મીઠું અને મીઠાઈ 144
56. રક્તદાન 148
57. એક સિમ્ફની 150
58. ખાડી 155

- **વિભાગ-5 : સંવર્ધકો**

59. આખેટ (શાહી શિકાર) ('મૃગયા'માંથી) 159
60. ઘરેણાંની કસોટી ('ઉજ્જૈની'માંથી) 174
61. સ્વયંવરકાંડ ('સ્વયંવર'માંથી) 186
62. મા ('સ્વયંવર'માંથી) 192

- **પ્રકીર્ણ**

ઓ.એન.વી.કુરુપનું સાહિત્ય સર્જન 197
અંગ્રેજી અનુવાદકો 200
ગુજરાતી અનુવાદક 203

:: ગુજરાતી અનુવાદક ::

- **નામ** : ડૉ. અશોક પીતાંબરભાઈ ચાવડા ● **ઉપનામ :** બેદિલ
- **જન્મ** : ૨૩ ઑગસ્ટ, ૧૯૭૮ ● **જન્મસ્થળ :** ભાવનગર
- **અભ્યાસ** :

૧. પીએચ.ડી. (માસ કૉમ્યુનિકેશન)	૨૦૧૧
૨. યુજીસી નેટ (માસ કૉમ્યુનિકેશન)	૨૦૧૨
૩. એમ.એ. (ગાંધીવિચાર અને સામાજિક વિજ્ઞાન)	૨૦૧૬
૪. એમ.ડી.સી. (ડેવલપમેન્ટ કૉમ્યુનિકેશન)	૨૦૦૩
૫. એલએલ.બી. (સ્પે.)	૨૦૧૪
૬. બી.એ. (અંગ્રેજી સાહિત્ય)	૨૦૦૧
૭. બી.કૉમ. (એકાઉન્ટન્સી)	૧૯૯૮

- **વ્યવસાય** : આસિસ્ટન્ટ રજિસ્ટ્રાર, ગુજરાત આયુર્વેદ યુનિવર્સિટી
- **સંપર્ક** : ૩,મધુબન ઍપાર્ટમેન્ટ, ગાયત્રી જ્ઞાનપીઠ પાસે,
  જૂના વાડજ, અમદાવાદ-૩૮૦૦૧૩

:: પ્રકાશિત પુસ્તકો ::

- **કવિતા**

  ૧. પગલાં તળાવમાં (ગઝલસંગ્રહ), ૨૦૦
  ૨. પગરવ તળાવમાં (ગઝલસંગ્રહ),૨૦૧
  ૩. તું કહું કે તમે? (ગીતસંગ્રહ), ૨૦૧
  ૪. પીટ્યો અશ્કો (હાસ્ય-વ્યંગ કવિતાસંગ્રહ), ૨૦૧
  ૫. ડાળખીથી સાવ છૂટાં (પ્રતિબદ્ધ કવિતાસંગ્રહ), ૨૦૧
  ૬. પડખું ફર્યું તળાવ (ગઝલસંગ્રહ), પ્રકાશ
  ૭. પાર્થમાં ગણના તમારી (પ્રતિબદ્ધ કવિતાસંગ્રહ), પ્રકાશ
  ૮. તને સખી કહું કે...? (ગીતસંગ્રહ), પ્રકાશ્ય
  ૯. પડઘા તળાવમાં (નઝમસંગ્રહ), પ્રકાશ

- **વિવેચન**

  ૧. શબ્દોદય, ૨૦૧૨
  ૨. પ્રાસ્તાવિક, પ્રકાશ્ય
  ૩. ગઝલગોષ્ઠિ, પ્રકાશ્ય

- **અનુવાદ**
  ૧. ગઝલિસ્તાન (ઉર્દૂ ગઝલોનો પદ્યાનુવાદ), ૨૦૧૨
  ૨. દૂરસુદૂર અંતરિક્ષમાં (મૂ.લે. આર્વી ત્રિવેદી), ૨૦૧૩
  ૩. પાચનતંત્રના રોગો (મૂ.લે.ડૉ. ભીમ કુમાર ઝા), ૨૦૧૩
  ૪. મહાન ધારાશાસ્ત્રી ડૉ. આંબેડકર (મૂ.લે. ડૉ. એચ. વી. હાંડે), ૨૦૧૬
  ૫. સરળ આયુર્વેદિક ઉપચાર (મૂ.લે. ડૉ. ભીમ કુમાર ઝા), ૨૦૧૮
  ૬. આ પ્રાચીન વાદ્ય (મૂ.લે. ઓએનવી કુરુપ), ૨૦૨૧
  ૭. ચૂંટણી જીતવાના અચૂક ઉપાયો (મૂ.લે. ચંદ્રભૂષણ), પ્રકાશ્ય
  ૮. આખ્ખું દુઃખ ને અડધો ચાંદ (મૂ.લે. પરવીન શાકિર), પ્રકાશ્ય
  ૯. સુગંધનો દરિયો (મૂ.લે. પરવીન શાકિર), પ્રકાશ્ય
  ૧૦. કલમ-૧૪૪ (વિશિષ્ટ ઉર્દૂ કવયિત્રીઓની કવિતાઓ), પ્રકાશ્ય
  ૧૧. સ્ત્રીની લાશ (વિશિષ્ટ બંગાળી કવયિત્રીઓની કવિતાઓ), પ્રકાશ્ય
- **સંશોધન**
  ૧. ગુજરાતી દલિત કવિતાનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ, પ્રકાશ્ય
  ૨. ગુજરાતનાં દલિત સામયિક પત્રકારત્વની વિકાસયાત્રા, પ્રકાશ્ય
  ૩. ગાંધીજીના ધાર્મિક વિચારો, પ્રકાશ્ય
- **શબ્દકોશ**
  ૧. કન્સાઇઝ ડિક્શનરી ઑફ પ્રેક્ટિકલ વર્બ્સ, ૨૦૧૨
  ૨. કન્સાઇઝ ડિક્શનરી ઑફ પ્રેક્ટિકલ વૉકેબ્યુલરી, પ્રકાશ્ય

:: પુરસ્કાર ::

૧. સાહિત્ય અકાદમી યુવા પુરસ્કાર-૨૦૧૩, સાહિત્ય અકાદમી, ભારત સરકાર
૨. દાસી જીવણ ઍવોર્ડ-૨૦૧૩-૧૪, સામાજિક ન્યાય વિભાગ, ગુજરાત સરકાર
૩. યુવા ગૌરવ પુરસ્કાર-૨૦૧૨, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગુજરાત સરકાર
૪. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી શ્રેષ્ઠ પુસ્તક પારિતોષિક-૨૦૧૨, કવિતા
૫. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી શ્રેષ્ઠ પુસ્તક પારિતોષિક-૨૦૧૨, હાસ્યવ્યંગ
૬. રાવજી પટેલ યુવા-સાહિત્ય પ્રતિભા ઍવોર્ડ-૨૦૧૬, શ્રી વિદ્યાગુરુ ફાઉન્ડેશન
૭. શ્રેષ્ઠ ગીતકાર, ગુજરાત ટુરિઝમ ફિલ્મ એક્સેલન્સ ઍવોર્ડ-૨૦૧૯-૨૦, ગુ.સ.

:: સંપર્ક ::

- **Mobile :** +91-9426 680 633
- **Email :** a.chavda@yahoo.co.in
- **Website :** www.ashokchavda.com

ઓ.એન.વી. કુરુપ (૧૯૩૧-૨૦૧૬):

મલયાલમ ભાષાના મૂર્ધન્ય કવિ-ગીતકાર ઓ.એન.વી. કુરુપનું પૂરું નામ ઓટ્ટપ્લાક્કલ નીલકંઠ વેલુ કુરુપ. મલયાલમ ભાષા-સાહિત્યમાં અનુસ્નાતક પદવી મેળવીને એમણે કેરળની ઘણી પ્રતિષ્ઠિત કૉલેજોમાં એક મલયાલમ વ્યાખ્યાતા અને વિભાગીય વડા તરીકે કામ કર્યું છે. કાલિકટ યુનિવર્સિટીમાં એક વર્ષ સુધી અતિથિ આચાર્ય તરીકે પણ કાર્યરત રહ્યા. કેરળ યુનિવર્સિટી, તિરુવનન્તપુરમ્ તરફથી એમને માનદ્ ડી.લિટ.ની પદવી પણ આપવામાં આવી છે. કુરુપને ૧૯૯૮માં પદ્મશ્રી અને ૨૦૧૧માં પદ્મ વિભૂષણ એનાયત કરવામાં આવ્યો. ૧૯૯૯માં કેરળ સાહિત્ય અકાદમી ફેલોશિપ મળી. ૨૦૦૭માં એમને જ્ઞાનપીઠ એનાયત કરવામાં આવ્યો. કુરુપે અનેક મલયાલમ ફિલ્મો માટે ગીતો લખ્યાં છે. કેરળ પીપલ્સ આર્ટ્સ ક્લબનાં અનેક નાટકોમાં પણ તેઓ સહભાગી રહ્યા છે, જે કેરળની ક્રાંતિકારી ચળવળનો પણ એક મુખ્ય હિસ્સો રહ્યો છે. કવિને ફિલ્મ ક્ષેત્રે ગીતકાર તરીકે તેર વખત રાજ્ય સ્તરનો પુરસ્કાર મળ્યો છે અને ૧૯૮૯માં રાષ્ટ્રીય પુરસ્કાર.

અશોક ચાવડા 'બેદિલ' (૧૯૭૮):

અશોક ચાવડા 'બેદિલ' ગુજરાતી સાહિત્યમાં કવિતા, વિવેચન, સંશોધન, અનુવાદ, સંપાદન ક્ષેત્રે કાર્યરત છે. એમણે સાયન્સ, કૉમર્સ, આર્ટ્સ, લૉ, માસ કૉમ્યુનિકેશન, ગાંધીવિચાર અને સામાજિક વિજ્ઞાન એમ અનેક ક્ષેત્રે અભ્યાસ કરીને સમાજોપયોગી સાહિત્યિક સંશોધનો પણ કર્યાં છે. આ યુવા સાહિત્યકારને નોંધપાત્ર સાહિત્યિક પ્રદાન માટે સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્હીનો સાહિત્ય અકાદમી યુવા પુરસ્કાર-૨૦૧૩, ગુજરાત સરકારનો યુવા ગૌરવ પુરસ્કાર-૨૦૧૨, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી શ્રેષ્ઠ પુસ્તક પારિતોષિક-૨૦૧૨, દાસી જીવણ અવૉર્ડ-૨૦૧૩-૧૪ ઉપરાંત રાવજી પટેલ યુવા સાહિત્ય પ્રતિભા અવૉર્ડ-૨૦૧૬ એનાયત થયેલા છે.

Aa Prachin Vadya (Gujarati)
Rs.260/-

9789389778663

સાહિત્ય અકાદેમી

Website : http.//www.sahitya-akademi.gov.in